ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ

_____ Н.Г. Метеленко

«31» 01 2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Домедична допомога в надзвичайних ситуаціях

підготовки бакалаврів

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма Охорона праці

спеціальності 263 Цивільна безпека

галузі знань 26 Цивільна безпека

ВИКЛАДАЧ: Грідяєв Володимир Васильович, доктор філософії, старший викладач кафедри металургійних технологій, екології та техногенної безпеки

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри металургійних
технологій, екології та техногенної безпеки

Протокол № 7 від "17" січня 2025 р.
Завідувач кафедри МТЕТБ

_____ Ю.О. Бєлоконь

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

_____ Є.А. Манідіна

2025 рік

Запорізький національний університет
Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні
Силабус навчальної дисципліни
(Охорона праці в галузі та цивільний захист)

Зв`язок з викладачем: Грідяєв Володимир Васильович доктор філософії, старший викладач
E-mail: vladimir493@ukr.net
Сезн ЗНУ повідомлення: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17043
Телефон:050 3418571
Інші засоби зв'язку: *Viber, Skype, Facebook Messenger, WhatsApp, Telegram – за номером 050 3418571*
Кафедра: *Металургійних технологій, екології та техногенної безпеки*

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі та цивільний захист» є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок ефективного управління охороною праці, цивільного захисту та поліпшення умов праці з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності.

Навчальна дисципліна «Охорона праці в галузі та цивільний захист» вирішує завдання сформувати спеціаліста з активною позицією щодо практичної реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я працівників по відношенню до результатів виробничої діяльності, здатного застосовувати нестандартне мислення, самостійність та ініціативу з організації охорони праці на підприємстві; виховувати у слухачів повагу до Конституції України, законів України, почуття відповідальності за своєчасне, безпосереднє і повне здійснення заходів з охорони праці на виробництві для підвищення його ефективності в сучасних умовах, прагнення досягнути високої професійності у виконанні функціональних обов'язків згідно з посадовим призначенням.

Навчальна дисципліна «Охорона праці в галузі та цивільний захист» входить до циклу загальної підготовки обов'язкових компонент освітньо-професійної програми підготовки магістрів «Електроніка». Дисципліна служить підґрунтям для подальшої практичної підготовки та написання кваліфікаційної роботи магістра.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	**Обов'язкова**	
Семестр	1-й	-
Кількість кредитів ECTS	**3**	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	20 год.	-
Практичні заняття	10 год.	-
Самостійна робота	60 год.	-
Консультації	kons-inni.pdf (znu.edu.ua)	
Вид підсумкового семестрового контролю:	**залік**	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17043	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
СК1 Здатність оцінювати рівень існуючих технологій електронної промисловості у галузі професійної діяльності, ефективність технічних рішень. СК3 Здатність до системного розв'язання задач розробки, аналізу, розрахунку, моделювання електронних компонентів, пристроїв і систем різного призначення. СК8 Здатність оцінювати проблемні ситуації у сфері розробки, конструювання, налагодження, функціонування та експлуатації електронних компонентів, пристроїв і систем, формулювати пропозиції щодо вирішення проблем. СК9 Здатність враховувати в конструкторсько-технологічних, інженерних та науково-технічних рішеннях вимог щодо безпеки життєдіяльності, захисту інтелектуальної власності, енергоефективності та екологічності. Р4 Розробляти маловідходні, енергозберігаючі та екологічно чисті технології з урахуванням вимог безпеки життєдіяльності людей, раціонального використання сировинних, енергетичних та інших видів ресурсів. Р9 Координувати роботу колективів виконавців в галузі наукових досліджень, проектування, розробки, аналізу, розрахунку, моделювання, виробництва та тестування електронних компонентів, пристроїв і систем з урахуванням вимог дотримання громадянських та моральних цінностей, прав і свобод людини, верховенства права. Р11 Аналізувати техніко-економічні показники, надійність, ергономічність, патентну чистоту, потреби ринку, інвестиційний клімат та відповідність проектних рішень, наукових та дослідно-конструкторських розробок визначеним цілям та нормам законодавства України.	Наочні методи. Словесні методи (лекція, демонстрація, пояснення, розповідь). Практичні методи (розв'язання практичних задач). Логічні методи (пояснення, розв'язання практичних задач). Проблемно-пошукові методи. Науково-дослідний (частково пошуковий оформлення результатів досліджень у формі тез доповідей на наукових конференціях). Інтернет-технологій (електронне навчання). Самостійна робота.	Система оцінювання знань по дисциплінам освітньої програми складається з поточного і підсумкового видів контролю. Поточний контроль знань проводиться у формі письмової роботи (тестування у в СЕЗН ЗНУ (на платформі moodle)), розв'язання задач на практичних заняттях. Підсумковий контроль знань проводиться у вигляді заліку в письмовій формі (або у разі дистанційного/змішаного навчання у формі тестування та розв'язання практичного завдання у в СЕЗН ЗНУ (на платформі moodle)).

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Правові та організаційні питання з охорони праці. Виробничий травматизм

Законодавство України в області охорони праці. Права робітників на здорові та безпечні умови праці під час роботи на виробництві. Стан виробничого травматизму та професійних захворювань в галузі. Розслідування та профілактика виробничого травматизму та професійних захворювань в сучасних умовах. Атестація робочих місць.

Змістовий модуль 2. Охорона праці в галузі: виробнича санітарія, електробезпека, пожежна безпека, безпечна експлуатація устаткування та обладнання

Поняття шкідливі та небезпечні фактори виробничого середовища, заходи та засоби з виробничої санітарії щодо поліпшення умов праці на виробництві. Електробезпека на виробництві, Організаційні заходи з електробезпеки, Класифікація електроустановок, Кваліфікаційні групи персоналу по електробезпеці,

Класифікація виробничих приміщень по ступеню ураження людини електричним струмом, Організаційні заходи охорони праці при виконанні робіт в електроустановках. Навчання працівників з питань електробезпеки: «Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів», «Правила технічної експлуатації електроустановок споживачів».

Вплив електричного струму на організм людини. Домедична допомога потерпілим при ураженні електричним струмом. Заходи захисту при нормальному режимі роботи електроустановок. Заходи захисту при аварійному режимі роботи електроустановок.

Пожежна безпека в галузі: категорія приміщень, класифікація пожарів, пожежонебезпечні та вибухонебезпечні зони. Заходи та засоби з пожежної небезпеки.

Змістовий модуль 3. Надзвичайні ситуації природного та техногенного характеру

Класифікація надзвичайних ситуацій. Надзвичайні ситуації природного характеру: геофізичні, геологічні, метеорологічні та агрометеорологічні. Основні заходи щодо захисту робітників в надзвичайних ситуаціях.

Змістовий модуль 4. Надзвичайні ситуації воєнного характеру та соціально-політичного характеру

Характер сучасних війн. Специфіка заходів щодо захисту населення і територій в надзвичайних ситуаціях воєнного характеру. Оповіщення. Евакуація. Рятувальні роботи. Перша домедична допомога. Тактична медицина. Життєзабезпечення постраждалих. Радіаційний та хімічний захист робітників.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція 1	Загальні питання охорони праці та завдання нормативно-правової дисципліни. Вивчення закону України «Про охорону праці» та Кодексу законів про працю в Україні, Законодавча та нормативно-правова база України з електробезпеки	2		*щотижня/ /тиждень 1*

Лекція 2	Особливості організації охорони праці на підприємстві, установі, організації. Навчання працівників з питань охорони праці	2		*щотижня/ /тиждень 2*
Практичне заняття 1	Мікроклімат закритих приміщень: визначення оптимальних та допустимих значень; кратність повітрообміну.	4	-	*1 раз на 2 тижні/ тиждень 2,4*
Лекція 3	Травматизм. Профілактика травматизму та професійних захворювань Розслідування та профілактика виробничого травматизму та професійних захворювань в сучасних умовах	2		*щотижня/ /тиждень 3*
Лекція 4	Умови праці. Атестація робочих місць Основи фізіології та гігієни праці	2		*щотижня/ /тиждень 4*
Лекція 5	Виробнича санітарія: мікроклімат, шум, вібрація, освітлення робочого місця, електромагнітні випромінювання	2		*щотижня/ /тиждень 5*
Лекція 6	Електробезпека на виробництві. Вплив електричного струму на організм людини. Організаційні заходи з електробезпеки. Класифікація електроустановок. Заходи захисту при нормальному режимі роботи електроустановок. Заходи захисту при аварійному режимі роботи електроустановок	2		*щотижня/ /тиждень 6*
Практичне заняття 2	Освітлення виробничих приміщень: штучне освітлення	2		*1 раз на 2 тижні/ тиждень 6*
Лекція 7	Навчання працівників з питань електробезпеки, «Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів», «Правила технічної експлуатації електроустановок споживачів». Кваліфікаційні групи персоналу по електробезпеці.	2		*щотижня/ /тиждень 7*
Лекція 8	Пожежна безпека в галузі: категорія приміщень, класифікація пожарів, пожежонебезпечні та вибухонебезпечні зони. Заходи та засоби з пожежної небезпеки.	2		*щотижня/ /тиждень 8*
Практичне заняття 3	Оцінка ризику небезпек при виборі ЗІЗ	2		*1 раз на 2 тижні/ тиждень 8*
Лекція 9	Класифікація надзвичайних ситуацій Основні заходи щодо захисту робітників в надзвичайних ситуаціях,	2		*щотижня/ /тиждень 9*
Лекція 10	Специфіка заходів щодо захисту населення і територій в надзвичайних ситуаціях воєнного характеру. Оповіщення. Евакуація. Рятувальні роботи. Домедична допомога. Тактична медицина.	2		*щотижня/ /тиждень 10*
Практичне заняття 4	Розрахунок захисного заземлення	2		*1 раз на 2 тижні/ тиждень 10*
Самостійна робота	Тема 1 Підготовка та проведення інструктажів з питань охорони праці.	6		
	Тема 2. Небезпечні дії та небезпечні умови. Коригувальні та запобіжні заходи	6		
	Тема 3. Заходи і засоби системи пожежного захисту. Порядок дій у разі виникнення пожежі	6		
	Тема 4. Здоров'я людини як основна передумова її безпеки. Раціональні умови життєдіяльності людини	6		
	Тема5. Державні санітарні правила і норми влаштування і утримання приміщень	6		
	Тема 6. Положення про розробку інструкцій з охорони праці. Розробка інструкцій для структурних	6		

	підрозділів			
	Тема 7. Організація служби охорони праці	6		
	Тема 8. Раціональні умови життєдіяльності людини	6		
	Тема 9. Надзвичайні ситуації в сучасних умовах. Класифікація надзвичайних ситуацій	6		
	Тема 10. Перша домедична допомога при надзвичайній ситуації. Тактична медицина	6		
		60		

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Лекція №1	Тестування	Вид теоретичного завдання: тестування за тематикою лекції. Перелік питань розташовано в СЕЗН ЗНУ на платформі moodle.	Кількість питань – 3. Тестові питання оцінюються: правильно/ неправильно. Правильна відповідь – 1 бал.	**3**
Лекція №2	Тестування	Вид теоретичного завдання: тестування за тематикою лекції. Перелік питань розташовано в СЕЗН ЗНУ на платформі moodle.	Кількість питань – 3 Тестові питання оцінюються: правильно/ неправильно. Правильна відповідь – 1 бал.	**3**
Лекція №3	Тестування	Вид теоретичного завдання: тестування за тематикою лекції. Перелік питань розташовано в СЕЗН ЗНУ на платформі moodle.	Кількість питань – 3. Тестові питання оцінюються: правильно/ неправильно. Правильна відповідь – 1 бал.	**3**
Лекція №4	Тестування	Вид теоретичного завдання: тестування за тематикою лекції. Перелік питань розташовано в СЕЗН ЗНУ на платформі moodle.	Кількість питань – 3 Тестові питання оцінюються: правильно/ неправильно. Правильна відповідь – 1 бал.	**3**
Лекція №5	Тестування	Вид теоретичного завдання: тестування за тематикою лекції. Перелік питань розташовано в СЕЗН ЗНУ на платформі moodle.	Кількість питань – 3 Тестові питання оцінюються: правильно/ неправильно. Правильна відповідь – 1 бал.	**3**
Лекція №6	Тестування	Вид теоретичного завдання: тестування за тематикою лекції. Перелік питань розташовано в СЕЗН ЗНУ на платформі moodle.	Кількість питань – 3. Тестові питання оцінюються: правильно/ неправильно. Правильна відповідь – 1 бал.	**3**
Лекція №7	Тестування	Вид теоретичного завдання: тестування за тематикою лекції. Перелік питань розташовано в	Кількість питань –3. Тестові питання оцінюються: правильно/ неправильно. Правильна	**3**

		СЕЗН ЗНУ на платформі moodle.	відповідь – 1 бал.	
Лекція №8	Тестування	Вид теоретичного завдання: тестування за тематикою лекції. Перелік питань розташовано в СЕЗН ЗНУ на платформі moodle.	Кількість питань – 3. Тестові питання оцінюються: правильно/ неправильно. Правильна відповідь – 1 бал.	**3**
Лекція №9	Тестування	Вид теоретичного завдання: тестування за тематикою лекції. Перелік питань розташовано в СЕЗН ЗНУ на платформі moodle.	Кількість питань – 3 Тестові питання оцінюються: правильно/ неправильно. Правильна відповідь – 1 бал.	**3**
Лекція №10	Тестування	Вид теоретичного завдання: тестування за тематикою лекції. Перелік питань розташовано в СЕЗН ЗНУ на платформі moodle.	Кількість питань – 3. Тестові питання оцінюються: правильно/ неправильно. Правильна відповідь – 1 бал.	**3**
Усього	**10 - заходи розділено рівномірно на 2 поточних тести по 15 балів кожний**			**30**
Практичне заняття №1	Розв’язання задач	Розв’язання задач за тематикою практичного заняття: визначення оптимальних та допустимих значень; кратність повітрообміну,	Кількість практичних завдань – 2. Практичне завдання оцінюється максимально в 5 балів з урахуванням правильності отриманих результатів: 5 балів – студент правильно розв’язав задачу, зробив висновки; 3-4 бали – навів правильні формули, але зробив помилки під час розрахунків; 1-2 студент розв’язав задачу з помилками, помилки в наведених формулах або в алгоритмі обрахувань; 0-студент не приступав до розв'язання задачі	**10**
Практичне заняття №2	Розв’язання задач	Розв’язання задач за тематикою практичного заняття: освітлення виробничих приміщень: штучне освітлення	Кількість практичних завдань – 1. Практичне завдання оцінюється максимально в 5 балів з урахуванням правильності отриманих результатів: 5 балів – студент правильно розв’язав задачу, зробив висновки; 3-4 бали – навів правильні формули, але зробив помилки під час розрахунків; 1-2 студент розв’язав задачу з помилками,	**5**

			помилки в наведених формулах або в алгоритмі обрахувань; 0-студент не приступав до розв'язання задачі	
Практичне заняття №3	Розв’язання задач	Розв’язання задач за тематикою практичного заняття: оцінка ризику небезпек при виборі ЗІЗ	Кількість практичних завдань – 1. Практичне завдання оцінюється максимально в 5 балів з урахуванням правильності отриманих результатів: 5 балів – студент правильно розв’язав задачу, зробив висновки; 3-4 бали – навів правильні формули, але зробив помилки під час розрахунків; 1-2 студент розв’язав задачу з помилками, помилки в наведених формулах або в алгоритмі обрахувань; 0-студент не приступав до розв'язання задачі	**5**
Практичне заняття №4	Розв’язання задач	Розв’язання задач за тематикою практичного заняття: розрахунок захисного заземлення	Кількість практичних завдань – 2. Практичне завдання оцінюється максимально в 5 балів з урахуванням правильності отриманих результатів: 5 балів – студент правильно розв’язав задачу, зробив висновки; 3-4 бали – навів правильні формули, але зробив помилки під час розрахунків; 1-2 студент розв’язав задачу з помилками, помилки в наведених формулах або в алгоритмі обрахувань; 0-студент не приступав до розв'язання задачі	**10**
Усього	**4**			**30**
Усього поточний контроль				**60**
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання – тестування в СЕЗН ЗНУ (moodle)	Питання для підготовки за навчальним матеріалом лекцій 1-10	Кількість питань – 15. Оцінюються: правильно/ неправильно. Правильна відповідь – 2 бали	**30**

	Практичне завдання – розв'язання задачі	Зміст та вимоги до оформлення розташовано в СЕЗН ЗНУ на платформі moodle. Тема завдання: визначення ймовірних ризиків небезпек при ремонті трансформаторної підстанції	За розв'язання задачі бали нараховуються за такою схемою: - 10 балів – студент правильно розв'язав задачу; -9-7 балів – студент розв'язав задачу з помилками; -6-4 бали – студент правильно визначив імовірні ризики, але не правильно зазначив їх важкість; -3-1 бал – студент з помилками визначив імовірні ризики та їх важкість	**10**
Усього підсумковий контроль				**40**

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою *ECTS*	За шкалою університету	**За національною шкалою**	
		Екзамен	**Залік**
A	90 – 100 (відмінно)	**5 (відмінно)**	**Зараховано**
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Абракітов В. Е. Охорона праці в галузі та цивільний захист : конспект лекцій Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 105 с. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi67/0049227.pdf.

2. Безпека життєдіяльності та охорона праці : навч. посіб. / розроб. Л. В. Мелех. Львів : ЛьвівДУВС, 2022. 219 с. URL: http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0053066.pdf.

3. Цивільний захист : підручник / О. І. Запорожець та ін. Київ : ЦУЛ, 2019. 264 с.

4. Мнухін А.Г., Мнухіна Н.О., Матяшева О.Б., Гітулір А.А. Потенційно небезпечні виробничі технології та їх ідентифікація: навчально-методичний посібник для студентів напряму підготовки 6.170202 «Охорона праці», 263 «Цивільна безпека» . Запоріжжя : ЗДІА, 2017. 157 с.

5. Бєлоконь К.В. Суржицька Л.А., Цимбал В.А., Карнаух А.А. Цивільний захист: конспект лекцій. Запоріжжя : ЗДІА, 2017. 70 с.

6. Бєлоконь К. В., Суржицька Л. А., Цимбал В. А., Карнаух А. А. Цивільний захист : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗДІА, 2015. 69 с. URL: http://files.znu.edu.ua/files/ZII/metodychky/do2018/f356329.pdf.

7. Козяр М. М., Бедрій Я. І., Станіславчук О. В. Основи охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту населення : навч. посіб. / під заг. ред. М. М. Козяр. Київ : Кондор, 2018. 450 с.

8. Коновалова О. В. Охорона праці в галузі. Практикум : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 98 с. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/TSUL/0036774.pdf.

9. Охорона праці в галузі : навч.-метод. посіб. / уклад.: В. І. Кошель, Г. П. Сав'юк, Б. С. Дзундза. Івано-Франківськ : НАІР, 2019. 138 с. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi61/0045527.pdf.

10. **Грідяєв В. В.,** Манідіна Є. А., Карпенко Г. В., Русаков О. О. Використання антропометричних даних робітників для проєктування засобів індивідуального захисту. *Збірник наукових праць «Металургія»*. 2023. № 2. С. 17-24.

11. Манідіна Є. А., **Грідяєв В. В**., Лобунець В. О. Організація систем контролю небезпечних виробничих факторов на промислових підприємствах. Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції за участю молодих науковців «Актуальні питання сталого науково-технічного та соціально-економічного розвитку регіонів України» Запоріжжя: Запорізькій національний університет, 2023. С. 730-731.

12. Колеснік В., **Грідяєв В. В.,** Манідіна Є. А. Державна політика і управляння в галузі попередження та ліквідації надзвичайних ситуацій на промислових підприємствах. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ (09-10 травня 2024 року, м. Запоріжжя) Інженерні інновації та розбудова національної економіки Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2024. С. 519-521.

13. Гордиман О. М., **Грідяєв В. В**., Манідіна Є. А. Використання пристроїв захисту від імпульсних перенапруг при проєктуванні систем блискавкозахисту. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ (09-10 травня 2024 року, м. Запоріжжя) Інженерні інновації та розбудова національної економіки Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2024. С. 496-498.

14. Assessment of Environmental Radioactivity and Radiation for Human Health Risk / edited by S. Tokonami, I. Kashiwakura. Basel : MDPI, 2021. 238 p. URL: http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052894.pdf.

15. Basic Principles in Occupational Hygiene. Occupational Hygiene Training Association, 2017. 199 p. URL: http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052911.pdf.

16. Beyond Safety Training : Embedding Safety in Professional Skills / edited by C. Bieder et al. Cham : Springer, 2018. 159 p. URL: http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052916.pdf.

17. Casal J. Evaluation of the Effects and Consequences of Major Accidents in Industrial Plants. 2nd ed. Amsterdam : Elsevier, 2018. 553 p. URL: http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052882/.

18. Clarke P. Functional Safety from Scratch : A Practical Guide to Process Industry Applications. Amsterdam : Elsevier, 2023. 324 p. URL: http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052884/.

19. Contracting and Safety : Exploring Outsourcing Practices in High-Hazard Industries / J. Hayes, S. Tillement (eds.). Cham : Springer, 2022. 116 p. URL: http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052891.pdf.

20. Crawley F. A Guide to Hazard Identification Methods. 2nd ed. Amsterdam : Elsevier, 2020. 237 p. URL: http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052883/.

21. Environmental Disasters and Individuals' Emergency Preparedness: In the Perspective of Psychology and Behavior / edited by Y. Hong, Z. Han, J.-S. Kim et al. Basel : MDPI, 2022. 138 p. URL: http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052893.pdf.

22. Handbook on the Toxicology of Metals. Vol. 1 : General Considerations / G. F. Nordberg, M. Costa (eds.). 5th ed. London : Academic Press, 2022. 758 p. URL: http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0053136/.

23. Handbook on the Toxicology of Metals. Vol. 2 : Specific Metals / G. F. Nordberg, M. Costa (eds.). 5th ed. London : Academic Press, 2022. 1011 p. URL: http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0053137/.

24. Hazardous Gases : Risk Assessment on the Environment and Human Health / edited by J. Singh, R. D. Kaushik, M. Chawla. London : Academic Press, 2021. 401 p. URL: http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052887/.

25. Mustapha Z., Aigbavboa C., Thwala W. Contractor Health and Safety Compliance for Small to Medium-Sized Construction Companies. Boca Raton : CRC Press, 2018. 330 p. URL: http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052915.pdf.

26. Hellemans M. Overpressure Protection in the Process Industry : A Critical View. Amsterdam : Elsevier, 2022. 376 p. URL: http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052900/.

Інформаційні ресурси:

1. Конституція України. Основний закон. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/888-09#Text.

2. Кодекс цивільного захисту України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text.

3. Закон України «Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань». URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/15/98-%D0%B2%D1%80.

4. Закон України «Про охорону здоров'я» URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2801-12.

5. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення». URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/4004-12.

6. ДБН-97 Державні будівельні норми України Київ. URL: http://surl.li/vrzxtz.

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущенні завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється у формі захисту задач, що були розв'язані на пропущеному занятті.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних, лабораторних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (захисту лабораторних робіт, розв'язання практичних задач, іспиту) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання**.**

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити

студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу **vladimir493@ukr.net**. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

Якщо здобувач отримав сертифікат, що підтверджує проходження семінарів/вебінарів з цієї дисципліни (*за рахунок неформальної/інформальної освіти)*, то він повинен до початку семестру подати заяву до деканату з проханням визнати такі результати навчання

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: https://tinyurl.com/yckze4jd.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: https://tinyurl.com/y9tve4lk.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://tinyurl.com/y9pkmmp5. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: https://tinyurl.com/ycds57la.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: https://tinyurl.com/57wha734. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: https://tinyurl.com/yd6bq6p9; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: https://tinyurl.com/y9r5dpwh.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: https://tinyurl.com/ydhcsagx.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: http://library.znu.edu.ua. Графік роботи абонементів: понеділок-п`ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): https://moodle.znu.edu.ua
Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.
У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.
Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: http://sites.znu.edu.ua/child-advance/

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): http://sites.znu.edu.ua/confucius